

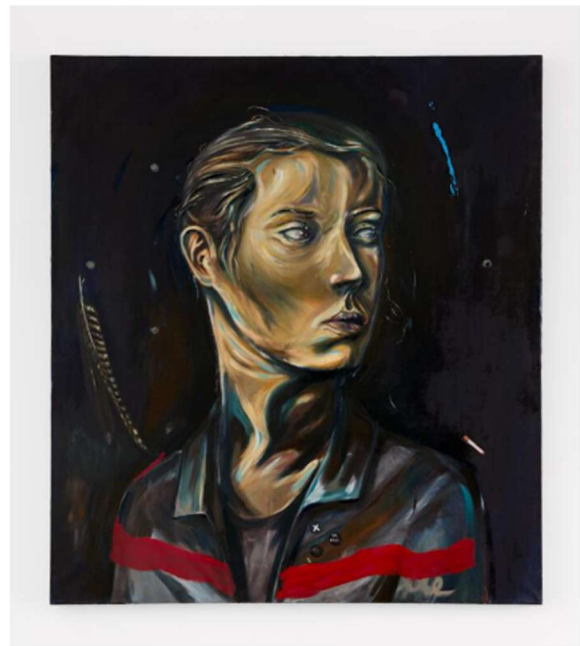
Artikel

Navigeren tussen spanning en hoop

De schilderijen van Yann Freichels zitten vol historische referenties, maar tonen eveneens de eenzaamheid en vervreemding van de hedendaagse mens. Op die manier vertelt hij iets over de complexiteit en dynamiek van onze tijd.

Yann Freichels (°1996) is geboren in Malmedy en woont in Grüfflingen in de Oostkantons. Voor zijn schilderijen vormen mensen, objecten, indrukken en motieven uit zijn directe omgeving een inspiratiebron. Freichels houdt van de verhalen en herinneringen die ze met zich meebrengen. Hij schildert voornamelijk mensen. Het decor waarin ze zich bevinden en de zaken die hen omringen, vertellen ons iets over de verhouding tussen mens en maatschappij. Freichels kiest de objecten, motieven en woorden of zinnen zorgvuldig uit, ze vormen een netwerk aan betekenissen en referenties aan elkaar.

Freichels vertrekt vanuit zijn persoonlijke leefwereld, maar kadert zijn werk binnen het grotere verhaal van België. In zijn schilderijen zitten tal van historische verwijzingen, symbolische referenties en hedendaagse observaties. Hij kijkt ook naar politieke en sociale conflicten, zijn werk gaat over macht, geweld en sociale ongelijkheid. Als Duitstalige Belg belicht hij de dynamiek in die regio. Duitstalig België had tijdens de wereldoorlogen een unieke rol als bemiddelaar tussen Franstalige en Duitstalige gebieden. Freichels slaat met zijn schilderijen zo een brug tussen heden en verleden. Wat leeft er in een gemeenschap en hoe gaan mensen met elkaar om? Ook hier zoekt hij verbinding op. Hoe gaan we om met geschiedenis, identiteit en de uitdagingen van het leven vandaag?

Die Butter ist alle, 2024, oil on canvas, 190 x 170 cm. Courtesy Annie Gentils Gallery

© Ben Vanden Berghe

Weltkarten die niemand lezen mag, 2024, oil & tempera on canvas, 170 x 190 cm. Courtesy Annie Gentils Gallery.

© Ben Vanden Berghe

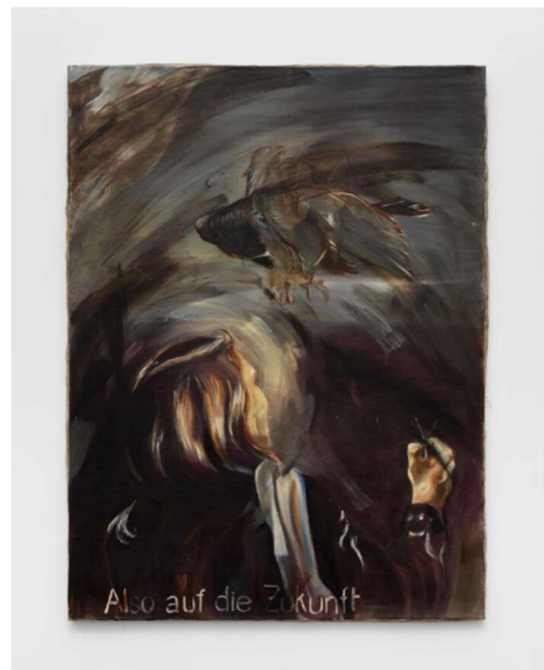
In 2021 zag ik het werk van Freichels voor het eerst in de groepstentoonstelling *NowBelgiumNow* voor jong opkomend talent in de kunstruimte LLS Paleis. Zijn schilderijen raakten me meteen. Opmerkelijk waren de personages die zijn doeken bevolken. Hun uitdrukking en houding, in samenspel met de kleur en de uitvoering, lieten me niet zomaar los. Dat valt ook op bij zijn nieuwer werk. Momenteel hangt zijn reusachtige doek *Kids Unite* in de groepstentoonstelling *Painting After Painting* in het S.M.A.K. Verder is zijn werk nog tot 1 juni te zien in de solotentoonstelling *Weltkarten die niemand lezen mag...* bij Annie Gentils Gallery in Antwerpen.

Zijn schilderijen zijn diepgaand op gebied van kennis en symboliek, maar ook in de weergave van fundamentele menselijke gevoelens. Freichels werk heeft een hoge emotionele intensiteit, hij wijst ons op de complexiteit van onze gevoelens en relaties. Hoe gaan we om met ons verleden, onszelf en elkaar? Zijn werk is ongemakkelijk en

confronterend. Het raakt aan existentiële kwesties zoals vervreemding, eenzaamheid, kwetsbaarheid en verlangen naar verbinding. Freichels schuwt de harde werkelijkheid niet en brengt scherpzinnige en confronterende schilderijen. Met de nodige humor nodigt hij de kijker uit om de absurditeit van het menselijk bestaan te erkennen.

Een terugkerend thema is de moeilijkheid tot communiceren, elkaar begrijpen en het onvermogen om relaties aan te gaan. Hij schildert vaak groepjes of duo's. De personages bevinden zich fysiek dicht bij elkaar, maar voelen emotioneel gescheiden. Die spanning intrigeert. Nabijheid betekent geen verbondenheid. We spreken met elkaar, maar luisteren we ook? Hoe goed kennen we elkaar? De figuren die Freichels schildert ogen opgesloten in hun leefwereld.

Freichels verbeeldt de rauwe realiteit zonder te verzachten of te idealiseren. Hij kiest grote formaten en hanteert een ruwe schilderijstijl. We zien expressieve penseelstreken, vervloeiende vormen en onafgewerkte of verborgen verfpakketen. De beweging in zijn penseelstroken toont de innerlijke onrust van zijn personages en versterkt het gevoel van emotionele intensiteit. De grauwe huidtinten drijven het beklemmende gevoel op en wijzen op vergankelijkheid. De woelige penseelstreken ademen een gevoel uit van voortdurende transformatie en instabiliteit. De beweging versterkt het drama in zijn composities. Freichels benadrukt de fragiliteit van menselijke relaties of situaties in hun veranderlijkheid. Het geeft ook de strijd weer van onze innerlijke en uiterlijke wereld die nooit helemaal tot rust komt.

Also auf die Zukunft, 2024, tempera and oil on canvas, 120 x 90 cm. Courtesy Annie Gentils Gallery

© Ben Vanden Berghe

La peur sur les lèvres, 2024, tempera and oil on canvas, 210 x 200 cm. Courtesy Annie Gentils Gallery.

© Ben Vanden Berghe

Bij de personages valt hun gelaatsuitdrukking op. Ze hebben gesloten ogen of richten hun blik naar het ijlle. Dat versterkt een gevoel van eenzaamheid. Zitten ze verstrikt in hun eigen gedachten en waarheden, zich nauwelijks bewust van hun omgeving? De verdwaasde blik schept een gevoel van vervreemding of verlorenheid. De gesloten ogen geven ook een indruk van introspectie. Trachten ze hun emoties en innerlijke conflicten te zien en te begrijpen? Bevinden ze zich in een overgangsfase?

Zijn personages hebben vaak een verbeteren trek rond de mond of een gespannen houding. Een van zijn schilderijen draagt de titel *La peur sur les lèvres*. Kunnen of willen we spreken over onze gevoelens? De blik weerspiegelt bij Freichels de gedachten en emoties, de mond staat symbool voor communicatie of stilte en de handen zijn het verlengstuk van emoties, met sprekende poses. Freichels schildert opvallend grote handen, vaak met open gestrekte vingers. Dat versterkt een gevoel van expressie en aanzet tot actie. Stellen ze zich open? Is het een poging om de hand te reiken, een uitnodiging tot verbinding of een verlangen naar contact?

Freichels schildert soms onbewerkte kaders en meerdere beeldkaders binnen een doek. Hij nodigt ons uit om verder te kijken dan het begrensde of het zichtbare. Wij kijken naar kunst en de wereld door een kader dat zowel onthult als beperkt. Bij *Soleil Noir* kijkt een vrouw in de spiegel en maakt zich op. Hoe presenteren wij onszelf aan de buitenwereld? In combinatie met het onbewerkte kader daagt het werk de toeschouwer uit om ook naar zichzelf te kijken. Wat ligt er achter het spiegelbeeld? Hoe speelt de combinatie van beperkingen en façades een rol in onze eigen interpretaties?

De tentoonstelling *Weltkarten die niemand lezen mag...* is vernoemd naar een van zijn schilderijen. We zien drie opgeklede mensen omringd door een wereldkaart. Ze bespreken iets, maar luisteren ze ook naar elkaar? Hun gedrag en uitstraling symboliseren hoe communicatie en relaties vaak vastlopen door ego, macht en onbegrip. De titel verwijst naar wereldkaarten die niemand graag leest. Waarom negeren we bepaalde kennis of perspectieven? Welke waarheden laten we bewust links liggen?

Soleil noir, 2024, oil and tempera on canvas, 110 x 90 cm. Courtesy Annie Gentils Gallery.

© Ben Vanden Berghe

Op een ander doek zien we iemand verscholen achter een krant. De lezer blijft anoniem. Media kiezen welke informatie ze verspreiden en wie aandacht krijgt. Ook hier weer die dualiteit, net als bij de kunst: communicatie legt bloot maar schermt ook af. We ontmoeten elkaar via verhalen en sociale constructies, maar een deel van onszelf blijft goed verborgen. Dat maakt verbinding niet vanzelfsprekend. Een ander werk toont een lege verklaring van de rechten van de mens. Is het een metafoor voor de kloof tussen idealen en realiteit, voor rechten die we wel belijden maar niet naleven? Wijst het lege blad op een persoonlijk gemis aan verbinding, niet ingevulde idealen en onbenutte mogelijkheden? Of toch eerder op een collectief falen van maatschappelijke structuren om betekenisvol te functioneren? Freichels brengt de leegte niet uitzichtloos, maar uitnodigend. We kunnen opnieuw definiëren hoe we met elkaar willen omgaan en welke waarden we willen vertegenwoordigen. In die zin is *Weltkarten die niemand lezen mag...* ook een teken van hoop. Zolang de kaarten bestaan, kunnen we ze wel nog lezen. We kunnen kennis opnieuw onder de aandacht brengen en perspectieven herzien.

Untitled, 2025, oil and tempera on canvas, 110 x 90 cm. Courtesy Annie Gentils Gallery.

© Ben Vanden Berghe

De figuren die Freichels werk bevolken hebben iets ongrijpbaars. Hun dualiteit maakt ze boeiend. Ze maken een doodse indruk maar zijn drager van emoties. Ze lijken eenzaam en lopen wat verloren, maar uiten ook een verlangen naar verbinding. Er is verdriet en spanning, maar ook hoop en optimisme. Het ene sluit het andere niet uit. Het is alsof de personages zich bewust zijn van de kortstondigheid en complexiteit van hun emoties en deze accepteren als onderdeel van hun leven. Zijn figuren navigeren tussen de zwaarte van het heden en de mogelijkheid tot verandering. We voelen frustratie over tekortkomingen en openheid naar groei.

Freichels schildert twee identieke vrouwen. Alleen de stand van hun handen verschilt. De subtiele variatie is boeiend. Zelfs als mensen fysiek op elkaar lijken, dragen ze unieke gedachten en gevoelens. Zijn schilderijen spelen vaak met die spanning tussen wat zichtbaar is en verborgen blijft. Hij richt de blik van zijn personages vaak op iets buiten het beeldkader. Het straalt een gevoel van hoop en verwachting uit. Hun afgewende blik in de verte benadrukt ook hun zoektocht en verlangen naar iets wat voorbij het zichtbare ligt.

In het schilderij *Richard D.G.* toont Freichels drie ruiters te paard. Mens en dier gaan in elkaar over en vormen één beweeglijk geheel. Hier bevraagt Freichels de grenzen tussen identiteit en vorm. We zien zowel de vergankelijkheid als verbondenheid tussen mens en dier, het illustreert hoe instinctieve relaties eenvoudiger en minder beladen kunnen zijn dan sociale menselijke relaties.

Also auf die Kinder verbeeldt een vrouw en een vogel. De nachtelijke setting heeft iets dreigends. We zien veel beweging en een bijzonder lichtgebruik. Opnieuw een gevoel van hoop. De titel en het opschrift verwijzen naar onze verantwoordelijkheden voor de toekomst. Het voelt als een oproep om uitdagingen aan te gaan, om kritisch naar onszelf en onze omgang met anderen kijken. Freichels vangt de dynamiek van zijn tijd, maar toont ook dat conflicten cyclisch zijn en voortkomen uit dezelfde fundamentele emoties, ongeacht tijd en context. Zijn schilderijen fungeren als een spiegel voor onze kwetsbaarheden en onze veerkracht. De hoopvolle aspecten suggereren om niet bij de pakken te blijven zitten. Nieuwe mogelijkheden bieden zich aan.

Richard D.G., 2024, tempera and oil on canvas, 160 x 190 cm. Courtesy Annie Gentils Gallery.

© Ben Vanden Berghe

Door Indra Devriendt, <https://www.okv.be/artikel/navigeren-tussen-spanning-en-hoop>